Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5267/25
18.3.2026. године
Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стојилковић, председника већа, Станиславе Митровић и Срђана Јончића, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Мирна Ракић Домазетовић, адвокат из Новог Сада, ул. Краља Александра бр. 6, против тужених Привредног друштва за промет, грађевинарство и инжењеринг "..." д.о.о Београд са седиштем у ...и мал. ББ из ..., кога заступа законски заступник мајка ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Ненад Зафировић, адвокат из Београда, ул. Александра Костића бр. 15а, ради утврђења, одлучујући о жалби тужиље, изјављеној против пресуде Другог основног суда у Београду П бр. 3502/24 од 06.03.2025. године, у седници већа одржаној дана 18.3.2026. године, донео је

П Р Е С У Д У

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Другог основног суда у Београду П бр. 3502/24 од 06.03.2025. године у ставу првом изреке, тако што се **УТВРЂУЈЕ** да тужиља АА има право доживотног коришћења апартмана бр. 6 на адреси у ул. ..., у ..., површине 35,38 м2, означеног као ПА6 који се налази на другом спрату ламеле ... у .., изграђен у стамбено-пословној згради на парцели бр. ..., подброј парцеле ..., уписан у Лист непокретности ... КО ... што су тужени дужни признати и трпети.

ПОТВРЂУЈЕ СЕ решење из става другог изреке пресуде Другог основног суда у Београду П бр. 3502/24 од 06.03.2025. године, и жалба тужиље **ОДБИЈА** као **НЕОСНОВАНА.**

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка, садржано у ставу трећем изреке пресуде Другог основног суда у Београду П бр. 3502/24 од 06.03.2025. године, па се **ОБАВЕЗУЈУ** тужени да солидарно тужиљи накнаде трошкове парничног поступка у износу од 228.787,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности до исплате, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужени да солидарно тужиљи на име трошкова другостепеног поступка исплате износ од 33.750,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности до исплате, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом у ставу првом изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се утврди да има право доживотног коришћења апартмана бр. 6 на адреси у ул. ..., у ..., површине 35,38 м2, означеног као ПА6 који се налази на другом спрату ламеле ... у ..., изграђен у стамбено-пословној згради на парцели бр. ..., подброј парцеле ..., уписан у Лист непокретности ... КО ..., што су тужени дужни признати и трпети. У ставу другом изреке одбачена је тужба тужиље у делу евентуалног тужбеног захтева којим је тражила да се тужени обавежу да трпе да тужиља доживотно без накнаде користи апартман бр. 6 на адреси у ул. ... у ..., површине 35,38 м2, означен као ПА6 који се налази на другом спрату ламеле ... у ..., изграђен у стамбено-пословној згради на парцели ..., подброј парцеле ..., уписан у Лист непокретности ... КО ... У ставу трећем изреке обавезана је тужиља да туженима солидарно накнади трошкове парничног поступка у износу од 211.181,25 динара.

Против наведене пресуде тужиља је благовремено изјавила жалбу, побијајући је у целости, из свих законом прописаних разлога, због непотпуно и неправилно утврђеног чињеничног стања, погрешне примене материјалног права, битне повреде одредаба парничног поступка и погрешно донете одлуке о трошковима поступка. Трошкове другостепеног поступка опредељено је тражила.

Тужени су благовремено доставили одговор на жалбу тужиље.

Испитујући правилност побијане пресуде у границама законских овлашћења из члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама), апелациони суд је оценио да је жалба тужиље делимично основана и делимично неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које повреде другостепени суд пази по службеној дужности, нити битна повреда из тачке 12 истог члана. Изрека првостепене пресуде је разумљива, непротивречи сама себи, нити разлозима пресуде, а у образложењу пресуде, првостепени суд је навео јасне и потпуне разлоге о одлучним чињеницама.

Према чињеничном утврђењу првостепеног суда следи да је сада пок. ГГ, деда мал. туженог ББ дана 09.03.2020. године сачинио писмено завештање пред сведоцима којим је мал. ББ оставио сву своју покретну и непокретну имовину коју између осталог чини и 100% удела у Привредном друштву "..." д.о.о чији је завештаоац био власник са 100% удела у основном капиталу. У истом завештању је навео да ванбрачној супрузи АА, овде тужиљи оставља право коришћења, за живота, стана на адреси „,-„„ као и овлашћење да по његовој смрти располаже средствима са текућег рачуна отвореног код "OTP Bank" са по 1.500 евра месечно, док је жива. ГГ је преминуо дана 19.09.2020. године. У оставинском поступку је проглашено његово завештање, након чега је ћерка оставиоца, ВВ дала наследничку изјаву којом признаје пуноважност завештања по форми и по садржини, а као законски заступници мал. ББ, ВВ и ДД су дали наследничку изјаву да признају завештање по форми и садржини, те да се прихватају наслеђа које му по завештању припада. И тужиља је као испорукопримац дала наследничку изјаву да се прихвата наследства по завештању, па је Други основни суд у Београду донео решење о наслеђивању О бр. 5839/20 од 29.12.2020. године, којим је на целокупној заоставштини иза пок. ГГ, а коју између осталог чине права и обавеза по основу 100% удела у Привредном друштву за промет, грађевинарство и инжењеринг

"..." д.о.о ..., као и новчана средства на рачунима "OTP Bank Srbija" а.д. Београд ближе означеним у изреци решења, за наследника по основу наведеног завештања огласио оставиочевог малолетног унука, овде туженог ББ, с тим што га је обавезао да ванбрачној супрузи оставиоца, овде тужиљи као испорукопримцу, исплаћује на руке 1.500 евра месечно у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, почев од дана смрти оставиоца 19.09.2020. године до дана њене смрти, сваког првог до 15-тог у месецу за претходни месец, са рачуна "OTP Bank" бр. ... Тим решењем стан у ул. ... у ... није обухваћен као део заоставштине пок. ГГ. Међу странкама је неспорно да је стан у ул. ... у ..., у моменту сачињавања тестамента од стране сада пок. ГГ био у својини туженог Привредног друштва за промет, грађевинарство и инжењеринг "..." д.о.о, као и да се тужена налази у државини предметног стана. У регистру АПР као једини члан тог привредног друштва са уделом од 100% у основном капиталу друштва, уписан је мал. тужени ББ, а у време сачињавања завештања као законски заступник истог привредног друштва био је уписан директор ЂЂ са самосталним заступањем.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је, с позивом на одредбе члана 78, 135 став 1 Закона о наслеђивању, члана 18 став 1, члана 44 став 1, 139, 143 и 152 став 1 Закона о привредним друштвима закључио да је тужбени захтев тужиље неоснован. Према датим разлозима првостепеног суда пок. ГГ је остављајући право доживотног коришћења стана који није у његовом власништву испоруком оптеретио имовину која није његова и тако је располагао непокретношћу која није улазила у његову заоставштину, на који начин је имајући у виду одредбу члана 78 Закона о наслеђивању таква одредба завештања ништава па остављена испорука не производи правно дејство. Према схватању првостепеног суда није од утицаја околност да је пок. ГГ у моменту сачињавања тестамента био власник Привредног друштва са 100% удела у основном капиталу, јер друштво има своју самосталну имовину одвојену од имовине оснивача и чланова који га чине, а члан 18 Закона о привредним друштвима забрањује да члан друштва са ограниченом одговорношћу користи имовину друштва или њоме располаже као да је његова лична имовина. Није од утицаја ни чињеница да је завешталац једини члан привредног друштва вршио функцију скупштине друштва која, између осталог, одлучује о стицању и располагању имовином велике вредности, ово стога што члану друштва не даје за право да у својству органа привредног друштва располаже имовином друшва, као да је његова лична имовина. У вези са наведеним, првостепени суд је као значајну, имао у виду чињеницу да је у време сачињавања завештања законски заступник првредног друштва био директор, ЂЂ, са самосталним заступањем и само он је, како се у разлозима пресуде наводи у складу са одредбом члана 221 став 1 Закона о привредним друштвима могао да заступа друштво према трећим лицима у складу са оснивачким актом, одлукама скупштине друштва и упутствима надзорног одбора, ако је управљање друштвом дводомно, па како спорно располагање у име друштва није предузето од стране тадашњег директора, то не може да производи правно дејство. Предметно располагање установљавањем права доживотног коришћења наведеног стана у име привредног друштва "..." д.о.о. није предузето од стране тадашњег директора, то исто не може да производи правно дејство. Сада пок. ГГ као власник 100% удела у Привредном друштву "..." д.о.о. није могао завештањем да располаже имовином самог друштва као својом личном имовином, односно није је могао оптеретити испоруком јер није била његова, то самим тим ни његов наследник овде мал. другоутужени ББ као лице које је наследило 100% удела у првотуженом не може имовином првотуженог располагати као својом личном имовином. Иако је мал. другоутужени на основу предметног тестамента постао власник првотуженог привредног друштва "..." доо он не може располагати имовином првотуженог као својом личном имовином, и то не мења чињеницу да је предметни стан и даље у својини првотуженог привредног друштва као правног лица и да та

имовина правног лица припада само том правном лицу као посебном субјекту права и да је одвојена од имовине оснивача и чланова који га чине. Стога испорука која је тестаментом учињена тужиљи није дозвољена. Оваква врста располагања није била дозвољена ни пок. ГГ, а иста је недозвољена и мал.другоtуженом па је примарни тужбени захтев неоснован. Евентуални тужбени захтев тужиље је одбачен са разлога што је исти садржан у примарном захтеву. Чињеница да се примарним захтевом тражи утврђење, а евентуалним обавезивање које води истој правној последици а то је трпљење тужених права на доживотно уживање у коришћењу предметне непокретности од стране тужиље то се самим тим ова два тужбена захтева суштински не разликују.

Насупрот жалбеним наводима тужиље правилна је одлука првостепеног суда из става другог изреке којим је одбачена тужба тужиље у делу евентуалног тужбеног захтева јер тужиља основним тужбеним захтевом тражи утврђење а евентуалним трпљење тужених њеног права на доживотно коришћење непокретности, па се самим тим не ради о два тужбена захтева јер се они суштински не разликују а усвајање основног тужбеног захтева води истој правној последици како је опредељено евентуалним тужбеним захтевом - трпљене тужених права доживотног коришћења непокретности од стране тужиље.

Међутим, по налажењу Апелационог суда, првостепени суд је на потпуно и правилно утврђено чињенично стање, приликом доношења одлуке као у ставу првом изреке погрешно применио материјално право због чега је побијана одлука из тог става изреке преиначена.

Одредбом члана 141 Закона о наслеђивању у ставу првом је предвиђено да завештaлац може једну или више ствари или права оставити неком одређеном или одредивом лицу, или наложити наследнику да из онога што му је остављено да неку ствар или право неком лицу, или му исплати суму новца, или га ослободи каквог дуга, или га издржава или, уопште у његову корист нешто учини или се уздржи од каквог чињења, или да нешто трпи. У ставу другом је одређено да се оваквим завештањем по правилу не поставља наследник, већ се оно назива испоруком, лице коме је намењено испорукопримцем, а онај кога испорука терети назива се дужником испоруке.

Следом напред изнетог произилази да испорукопримцу, дакле, није остављен део наследства који се односи на заоставштину као целину, већ му је остављена одређена ствар или више одређених ствари, једна или више ствари извесне врсте, одређени новчани износ или неко право. Завештaлац испоруком оставља неком лицу извесну имовинску корист непостављајући га за наследника. Испорукопримац није универзални, већ сингуларни сукцесор, он не стиче остављено му право непосредно тренутком делације. Напротив, испорука овлашћује испорукопримца да захтева од обавезног лица одговарајуће понашање, или другим речима, испорука ствара облигациони однос између обавезног лица и испорукопримца. Испорукопримац има право да тужбом (actio legati) захтева испуњење завештањем предвиђене престације, па тек када дужник изврши своју обавезу испорукопримац стиче одговарајуће стварно право. Испоруком оптерећено лице мора да изврши престацију управо онако како је она утврђена у завештању, онако како испорука гласи. Дакле, испорука у сваком случају има само облигационо дејство. Како је реч о једнострано обавезној облигацији, она на страни испорукопримца ствара право да захтева од дужника који је по правилу универзални сукцесор, али може бити и испорукопримац – неко давање (предају неке ствари у својину, или предају ствари у државину ради коришћења на одређено време, на уживање, послугу и сл.) или неко чињење (да наследник уради неки посао за рачун испорукопримца...) или нечињење, односно трпљење, уздржавање од нечега што би

оптерећени иначе могао да чини. Свако давање, чињење или уздржавање од нечега што би дужник иначе имао право да чини може бити предмет испоруке, битно је да је предмет испоруке могућ, дозвољен, одређен или одредив. Може се састојати од једног акта и као таква реализовати одједном или се састојати од више аката континуираног давања, чињења, уздржавања или трпљења и бити испуњавана у дужем временском периоду. Све што може бити предмет облигације може бити и предмет испоруке. Предмет испоруке одређује завештaлац а испорукопримац стиче право на испоруку у тренутку отварања наслеђа. Право на испоруку овлашћује свог титулара да од одређеног лица захтева какву чинидбу на терет вредности коју је стекао по наследноправном основу.

Дакле, испорука обухвата три лица: завештаоца, оптерећено лице (дужника) и корисника (испорукопримца). Завештaлац у завештању наређује оптерећеном лицу (дужнику), да испуни одређену корист одређеном лицу (испорукопримцу). Дужник испоруке може бити свако лице које добија некакву корист из заоставштине, то може бити завештајни или законски наследник (универзални сукцесор) али и сингуларни сукцесор.

Тужбеним захтевом по основу испоруке тужиља тражи утврђење права доживотног коришћења наведеног стана из завештања пок. ГГ.(кондемнаторни тужбени захтев actio legati). Међутим, када се има у виду цитирана одредба члана 141 Закона о наслеђивању да испорука има пре свега облигационо дејство према наследнику где се он између осталог у случају прихватања наследства обавезује да нешто учини у корист испорукопримца, (дакле реч је о облигацији која је једнострано обавезна за наследника) то даље значи да није неопходно да се предмет обавезе налази у заоставштини да би испорука могла пуноважно да се конституише, пре свега је важно да је предмет испоруке могућ за наследника, дужника испоруке, односно да он фактички може наведену испоруку да испоручи свом повериоцу испорукопримцу. У конкретном случају тужиља као испорукопримац је на основу остављене испоруке стекла право да од наследника овде друготуженог захтева испуњење обавезе према њој. Тужиља управо с позивом на право по основу испоруке тражи да се утврди да је стекла право доживотног коришћења на предметном стану док тужени током поступка а на којима је био терет доказивања сходно одредби члана 231 ЗПП нису доказали да је овакав налог немогућ и недопуштен.

Сходно правној природи одредбе члана 141 Закона о наслеђивању – испоруке, у у случају прихватања наследства оптерећено лице (дужник) се обавезује да нешто учини у корист испорукопримца без обзира на то да ли је оно што је предмет испоруке било у власништву завештаоца или не. Дакле, у конкретном случају није од пресудног утицаја чињеница што је сада пок. ГГ у корист испорукопримца његове ванбрачне супруге у завештању уговорио право доживотног коришћења предметне непокретности а која није била у његовом власништву већ у власништву привредног друштва јер то и није услов за пуноважност испоруке већ је битно да оно што је остављено испорукопримцу је пре свега могуће, а како је напред изнето тужени током поступка нису доставили доказ да постоје околности које би их спречавале односно онемогућавале да изврше остављену испоруку у корист тужиље.

Са разлога свих напред изнетих донета је одлука као у првом ставу изреке и одлука првостепеног суда из става првог изреке је преиначена тако што је усвојен тужбени захтев тужиље а све сходно одредби члана 394 став 4 ЗПП, док је одлука из става другог изреке донета сходно одредби члана 401 тачка 2 ЗПП.

Како је преиначена одлука о главној ствари то је преиначена одлука о

трошковима парничног поступка па су тужиљи која је у овом спору успела а била заступана од стране пуномоћника из реда адвоката с обзиром на вредност предмета спора признати трошкови и то за састав тужбе и два образложена поднеска износ од по 16.875,00 динара, приступ пуномоћника на три одржана рочишта у износу од по 21.375,00 динара, приступ пуномоћника на једном неодржаном рочишту износ од 12.937,50 динара, на име састава жалбе износ од 22.500,00 динара, таксе на жалбу и одлуку у износу од по 39.300,00 динара а што све чини износ од 228.787,00 динара имајући у виду важећу АТ и ТТ у време доношења одлуке, све са законском затезном каматом од дана извршности до исплате сходно одредби члана 277 и 324 Закона о облигационим односима, па је донета одлука као у ставу трећем изреке сходно члану 401 тачка 3 ЗПП.

Тужиљи су признати и трошкови другостепеног поступка и то на име састава жалбе у износу од 33.750,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности до исплате сходно одредби члана 277 и 324 Закона о облигационим односима, па је донета одлука као у ставу четвртом изреке сходно одредби члана 165 ЗПП.

Председник већа-судија
Јелена Стојилковић с.р

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић